

Володимир В. Писаренко, Олександр М. Яценко,
Олександр П. Величко, Тетяна В. Мірзоєва

ФОРМУВАННЯ ІНТЕГРОВАНИХ ЛОГІСТИЧНИХ СИСТЕМ ПЕРЕВЕЗЕННЯ АГРАРНОЇ ПРОДУКЦІЇ В УМОВАХ ГЛОБАЛЬНИХ ЛАНЦЮГІВ ПОСТАЧАННЯ

В умовах глобалізації агропродовольчих ринків та посилення вимог до ефективності ланцюгів постачання формування інтегрованих логістичних систем перевезення аграрної продукції в Україні стає не просто технологічним завданням, а стратегічним чинником збереження конкурентоспроможності на світових ринках. Розпорошеність транспортної інфраструктури, складських потужностей, інформаційних систем та митних процедур разом із нерівномірною координацією між стейкхолдерами ускладнює формування цілісного підходу до оптимізації мультимодальних перевезень. Відсутність системного аналізу взаємодії між видами транспорту, вимогами до збереження якості продукції та управлінськими механізмами обмежує можливості обґрунтованого планування розвитку логістичних коридорів. Метою статті є комплексне дослідження формування інтегрованих логістичних систем перевезення аграрної продукції в Україні в контексті глобальних ланцюгів постачання. У статті визначено ключові компоненти інтегрованих логістичних систем – транспортну інфраструктуру, складські потужності, інформаційні системи та митні процедури – з оцінкою основних викликів для кожного з них. Проаналізовано географічні та геополітичні чинники, що впливають на стабільність логістичних коридорів, а також роль цифровізації (GPS-відстеження, блокчейн, автоматизовані системи управління складами, прогнозна аналітика) у підвищенні прозорості та ефективності ланцюгів постачання. Розглянуто мультимодальні транспортні стратегії з диференціацією переваг, типових випадків використання та вимог до інфраструктури для залізничного, автомобільного, морського та річкового транспорту. Особливу увагу приділено управлінню холодним ланцюгом для швидкопсувної продукції, впровадженню міжнародних стандартів якості (ISO 22000, GlobalGAP) та системам простежуваності. Систематизовано ключових стейкхолдерів – від аграрних виробників до фінансових установ – із визначенням їхніх ролей, інтересів та механізмів координації. Стратегічними пріоритетами розвитку визначено модернізацію залізничної та портової інфраструктури, створення внутрішніх логістичних центрів, впровадження цифрових платформ, диверсифікацію експортних маршрутів та розвиток потужностей з доданою вартістю, що в сукупності дозволить Україні зміцнити позиції надійного світового постачальника аграрної продукції.

Ключові слова: інтегровані логістичні системи, аграрна продукція, глобальні ланцюги постачання, мультимодальні перевезення, цифровізація логістики, холодильний ланцюг, стейкхолдери, транспортна інфраструктура, стандарти якості, простежуваність.